

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelserna med Sydafrika och Indien om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer samt med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelserna som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner överenskommelserna mellan Finland och Sydafrika samt Finland och Indien om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer samt lagarna om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelserna som hör till området för lagstiftningen.

I många länder är det i princip möjligt för makar till beskickningspersonal att förvärvsarbete men det förutsätts då att man avstår från sin diplomatiska status och immunitet, om det inte ingås en separat överenskommelse (överenskommelse om familjemedlemmar och makar) mellan regeringarna om villkoren för förvärvsarbetet. I dessa överenskommelser regleras villkoren för förvärvsarbete, tillståndsförfarandet och den förvärvsarbetande familjemedlemmens status närmare. När det gäller förvärvsarbete som utövas med stöd av överenskommelserna tillämpas den mottagande statens bestämmelser om beskattning och social trygghet. Den mottagande statens nationella lagstiftning tillämpas på förvärvsarbetet.

Familjemedlemmar och makar som i Finland förvärvsarbetar med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar har rätt till uppehållstillstånd för arbetstagare utan tillgångsprövning. Det handlar emellertid om ett begränsat antal personer.

Överenskommelserna mellan Finland och Sydafrika och Finland och Indien träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de interna förfaranden som ikraftträdandet av respektive överenskommelse förutsätter har tagits emot. I propositionen ingår lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelserna som hör till området för lagstiftningen. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som respektive överenskommelse träder i kraft, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE.....	3
2.1 Finlands gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar.....	3
2.2 Nationell lagstiftning och praxis som gäller förvärvsarbete i Finland som utövas av makar och familjemedlemmar till främmande staters diplomater	4
2.3 Europeiska unionen.....	6
2.4 Bedömning av nuläget	6
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	7
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	7
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	7
4.3 Övriga samhälleliga konsekvenser	8
5. BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
DETALJMOTIVERING	10
1 ÖVERENSKOMMELSERNAS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND.....	10
2 LAGFÖRSLAG	14
3 IKRAFTTRÄDANDE	14
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING.....	15
LAGFÖRSLAG	16
1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sydafrika om förvärvsarbete för makar till anställda vid deras diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer	16
2. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Indien om förvärvsarbete för familjemedlemmar till medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning.	17
FÖRDRAGSTEXT	18

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

De bilaterala överenskommelserna om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer ("överenskommelse om familjemedlemmar och makar") syftar till att underlätta familjemedlemmars och makars förvärvsarbete i stationeringslandet utan att de ska behöva avstå från sin diplomatstatus i de fall, där detta enligt praxis i den mottagande staten annars är ett villkor för förvärvsarbete. Privilegier och immunitet enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 3 och 4/1970, nedan kallad diplomatkonventionen) och Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 50/1980, nedan kallad konsulärkonventionen) är till vissa delar tillämpliga också på familjemedlemmar i samma hushåll till personal i diplomatiska beskickningar.

Artikel 37 i diplomatkonventionen fastställer privilegier och immunitet för familjemedlemmarna i varje personalgrupp. En familjemedlem till en diplomatisk representant är till exempel befriad från straffrättslig domsrätt i den mottagande staten och i regel också från civilrättslig och förvaltningsrättslig domsrätt förutom i frågor som rör förvärvsarbete. I allmänhet anses det att diplomatkonventionen inte hindrar en familjemedlem till en diplomat eller en utsänd tjänsteman från att förvärvsarbeta i stationeringslandet, men vissa stater kräver som villkor för förvärvsarbete en så kallad överenskommelse om familjemedlemmar och makar som närmare reglerar villkoren för arbete, tillståndsförfarandet och den förvärvsarbetande familjemedlemmens status. När det gäller förvärvsarbete som utövas med stöd av överenskommelserna tillämpas den mottagande statens bestämmelser om beskattning och social trygghet. Den mottagande statens nationella lagstiftning tillämpas på förvärvsarbetet.

Även om överenskommelserna om familjemedlemmar och makar enligt sina definitioner i huvudsak omfattar makar samt medföljande minderåriga barn eller barn i beroendeställning till personer som är ackrediterade vid beskickningarna har de praktisk betydelse främst med tanke på makarnas möjligheter att förvärvsarbeta. Överenskommelserna gäller inte familjemedlemmar som är medborgare i eller varaktigt bosatta i den mottagande staten.

2 Nuläge

2.1 Finlands gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar

Finland har gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar med Kanada (FördrS 12/1989), Storbritannien (FördrS 24/1990), Förenta staterna (FördrS 13/1996), Ungern (FördrS 20/2003), Chile (FördrS 85/2005), Serbien (FördrS 30 ja 31/2016), Vietnam (FördrS 34 ja 35/2016), Israel (FördrS 40 ja 41/2016) och Argentina (FördrS 56 ja 57/2016). Överenskommelserna har ingåtts på reciprocitetsbasis för att ge familjemedlemmar till beskickningspersonal ett allmänt tillstånd för förvärvsarbete i den mottagande staten. I Finland innebär detta att Migrationsverket på ansökan utan tillgångsprövning beviljar en familjemedlem det tillstånd som behövs för att ta emot ett arbete.

Det finns skillnader i överenskommelsernas bestämmelser till exempel med avseende på definitionen av familjemedlemmar som omfattas av överenskommelsen, men i stora drag är de överensstämmande. Det ställs inga restriktioner på förvärvsarbetets art, men undantag tillåts inte med avseende på eventuella yrkeskvalifikationer. Ansökan kan avslås, om endast medborgare i den mottagande staten av säkerhetsskäl kan anställas. En förvärvsarbetande familjemedlem har inte immunitet i civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt hänseende i frågor som rör förvärvsarbetet. Detta stämmer överens med bestämmelserna i diplomatkonventionen. Straff-

rättslig immunitet tillämpas också på gärningar som kommer fram i familjemedlemmens förvärvsarbete, men den sändande staten förbinder sig att noggrant överväga varje begäran från en mottagande stat om att häva den straffrättsliga immuniteten utifrån överenskommelsen. Familjemedlemmarna omfattas av den mottagande statens bestämmelser om skatter och social trygghet när det gäller förvärvsarbetet. En familjemedlems arbetstillstånd anses upphöra när tjänstemannens uppdrag i den mottagande staten upphör. En anställning som inletts med stöd av en överenskommelse berättigar inte familjemedlemmen att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten efter att tillståndet upphört att gälla.

2.2 Nationell lagstiftning och praxis som gäller förvärvsarbete i Finland som utövas av makar och familjemedlemmar till främmande staters diplomater

För att en utlänning ska få arbeta i Finland krävs det enligt utlänningslagen (301/2004) uppehållstillstånd för arbetstagare (3 § 1 mom. 6 punkten, 70–75 §, 78 §), om det inte är fråga om ett förvärvsarbete som får utövas med något annat uppehållstillstånd (77 §) eller utan uppehållstillstånd (79 §).

När det gäller uppehållstillståndet för arbetstagare sker förfarandet i flera steg och kräver åtgärder av arbetstagaren. Man måste ansöka om detta uppehållstillstånd, om det inte är möjligt att förvärvsarbeta med något annat uppehållstillstånd eller utan tillstånd. När man ansöker om uppehållstillstånd för arbetstagare ska man färdigt ha en arbetsplats. Upphållstillstånd för arbetstagare utfärdas i allmänhet för ett helt yrkesområde och samma tillstånd gäller då för flera anställningar inom samma område.

Om en arbetstagare kommer till Finland för att arbeta med sådana uppgifter som nämns i 77 § i utlänningslagen, behövs inte uppehållstillstånd för arbetstagare, utan annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete som beviljas separat för varje i paragrafen uppräknad uppgift. Sådana uppgifter enligt 77 § i utlänningslagen är bland annat arbete som sakkunnig, forskare, anställd hos ett religiöst eller ideologiskt samfund, idrottare, tränare eller idrottsdomare. I en del uppgifter är endast kortvariga anställningar möjliga.

Det är möjligt att förvärvsarbeta helt utan uppehållstillstånd i de fall som räknas upp i 79 § i utlänningslagen. I de fallen ska arbetstagaren dock ha ett giltigt visum, om den berörda är viseringspliktig, eller ett Schengenuppehållstillstånd utfärdat av ett annat land som möjliggör kortvarig lovlig vistelse i Finland. En person som är medborgare i ett visumfritt land kan förvärvsarbeta utan uppehållstillstånd i Finland så länge den viseringsfria vistelsen gäller. Utan uppehållstillstånd är det tillåtet att förvärvsarbeta i Finland bland annat som tolk, lärare, sakkunnig eller idrottsdomare på inbjudan eller enligt avtal i högst 90 dagar.

På medborgare i EU:s medlemsstater (eller i Schweiz, Island, Norge eller Liechtenstein) tillämpas i princip bestämmelserna i 10 kap. i utlänningslagen (vistelse i fråga om medborgare i Europeiska unionen och därmed jämförbara personer). EU-medborgare har rätt att vistas i och att förvärvsarbeta obegränsat i Finland. Dessa personer ska dock efter tre månaders vistelse registrera sin vistelse hos Migrationsverket.

Utrikesministeriet beviljar i enlighet med 69 § i utlänningslagen tillfälligt uppehållstillstånd för personalen vid diplomatiska och konsulära beskickningar som representerar den utsändande staten i Finland och för sådana personers familjemedlemmar, oavsett vilken sändande stat det är fråga om. Staterna kan delas upp i tre kategorier med avseende på praxis i Finland som gäller för dessa personer: 1) EU:s medlemsstater och därmed jämförbara stater, 2) tredjeländer med vilka Finland har gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar, 3) tredjeländer med vilka Finland inte har gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Upphållstillstånden som utrikesministeriet utfärdar är specialfall i utlänningsla-

gen, det är inte fråga om sådana uppehållstillstånd som gäller vid vanlig migration. Rätten till förvärvsarbete för familjemedlemmar enligt 78 § 2 mom. i utlänningslagen gäller sedvanliga uppehållstillstånd enligt utlänningslagen, inte diplomatuppehållstillstånd som utrikesministeriet utfärdar.

Även om bestämmelserna i 10 kap. i utlänningslagen (vistelse i fråga om medborgare i Europeiska unionen och därmed jämförbara personer) i princip tillämpas på medborgare i EU:s medlemsstater (eller i Schweiz, Island, Norge eller Liechtenstein), tillämpas de dock i regel inte på personer vilkas vistelse utrikesministeriet enligt 69 § i utlänningslagen beslutar om. Dessa personer vistas i Finland med stöd av ett tillfälligt uppehållstillstånd som utrikesministeriet utfärdar och då är deras vistelse ur utlänningslagens synvinkel jämförbar med vistelse för andra än EU-medborgare.

Rätten att förvärvsarbeta för medborgare i EU:s medlemsstater med diplomatiska privilegier och immunitet, eller därmed jämförbara personer, har i praktiken skötts så att utrikesministeriet när en person har fått anställning återkallar det uppehållstillstånd ministeriet har utfärdat och personen i fråga registrerar sedan sin vistelserätt hos Migrationsverket. Anteckningen om uppehållsrätt införs i utlänningsregistret (UMA) och intyg över registreringen utfärdas av Migrationsverket. Därefter vistas dessa personer i Finland ur utlänningslagens synvinkel som EU-medborgare (och inte som familjemedlemmar till personal vid diplomatiska eller konsulära beskickningar). Enligt Finlands tolkning är dessa personer då trots det ur folkrättslig synvinkel fortsatt familjemedlemmar enligt diplomatkonventionen. EU-medborgares diplomatstatus kvarstår också när de förvärvsarbetar, men de är i enlighet med diplomatkonventionen inte befriade från civilrättslig och förvaltningsrättslig jurisdiktion i samband med arbetet. I sådana fall förutsätter följaktligen EU-medborgares förvärvsarbete inte några bilaterala avtalsarrangemang mellan Finland och EU-medlemsstaten i fråga.

Likaledes vistas familjemedlemmar till personal vid tredjeländers beskickningar i Finland med tillfälligt uppehållstillstånd utfärdat av utrikesministeriet. Dessa personer behöver i regel uppehållstillstånd för arbetstagare utfärdat av Migrationsverket i enlighet med 3 § 1 mom. 6 punkten i utlänningslagen för att kunna ta emot arbete i Finland, om det inte gäller ett arbete som på det sätt som redogjorts ovan inte kräver uppehållstillstånd för arbetstagare.

När det gäller stater med vilka Finland har ingått en överenskommelse om familjemedlemmar och makar inleds ansökningsförfarandet för uppehållstillstånd för arbetstagare med att den sändande staten genom notväxling underrättar utrikesministeriet om avsikten hos en familjemedlem eller make till en beskickningsmedlem att förvärvsarbeta i Finland.

Utrikesministeriet utreder den sökandes status som familjemedlem och övriga villkor för att tillämpa överenskommelsen och meddelar genom notväxling den sändande staten eller den internationella organisationen i fråga att uppehållstillstånd för arbetstagare får sökas hos Migrationsverket. Den sökande ska bifoga utrikesministeriets svarsnot till sin ansökan om uppehållstillstånd som lämnas till Migrationsverket.

Efter ett positivt delbeslut av arbets- och näringsbyrån utfärdar Migrationsverket ett uppehållstillstånd för arbetstagare till utlänningen, om inte något annat följer av 36 § i utlänningslagen. När det gäller överenskommelsestaterna fattar Migrationsverket beslut utan tillgångsprövning, vilket gör ansökningsförfarandet smidigare. Den sökande får med stöd av Migrationsverkets positiva beslut ett uppehållstillståndskort med anteckning om grunden för rätten att förvärvsarbeta.

Efter att ha fått underrättelse om att uppehållstillstånd har beviljats återkallar utrikesministeriet det uppehållstillstånd ministeriet har beviljat familjemedlemmen eller maken och utfärdar i enlighet med internationell praxis ett personkort utan anteckning om uppehållsrätt.

Om det inte finns någon överenskommelse om familjemedlemmar och makar mellan Finland och det tredjeland som är sändande stat, bedöms familjemedlemmens eller makens förutsättningar att få Migrationsverkets uppehållstillstånd för arbetstagare utifrån bestämmelserna i utlänningslagen (däribland tillgångsprövning).

När en make eller familjemedlem har fått ett uppehållstillstånd för arbetstagare anses de i de fall som nämns ovan vistas i Finland ur utlänningslagens synvinkel som arbetstagare, men ur diplomatkonventionens synvinkel fortsättningsvis som en sådan familjemedlem som avses i överenskommelsen som enligt diplomatkonventionen har diplomatstatus. I Finland påverkas makars eller familjemedlemmars diplomatstatus inte av vilket sändande land det handlar om, eftersom diplomatstatus och därmed sammanhängande privilegier och immunitet alltid utgår från diplomatkonventionen.

2.3 Europeiska unionen

Europeiska unionen har ingått överenskommelser om familjemedlemmar och makar som tillämpas på familjemedlemmar och makar till EU-tjänstemän som arbetar i tredjeländer. Hittills har det visat sig vara besvärligt att få till stånd ett gemensamt avtal för EU och medlemsstaterna, eftersom diplomatiska privilegier och immunitet hör till medlemsstaternas behörighet och praxis i medlemsstaterna inte är enhetlig när det gäller att hålla kvar dessa för förvärvsarbetsande familjemedlemmar och makar. I en del EU-länder förlorar en familjemedlem som börjar förvärvsarbete helt sin diplomatstatus och i andra endast vissa privilegier och viss immunitet i samband med förvärvsarbetet.

2.4 Bedömning av nuläget

Det finns alltså ett behov av nya överenskommelser om familjemedlemmar och makar. I många länder är det i princip möjligt för makar till beskickningspersonal att förvärvsarbete, men under förutsättning att man avstår från sin diplomatstatus och immunitet, om det inte ingår en överenskommelse. För makar till anställda vid utlandsbeskickningarna är det en utmaning att få förvärvsarbete och utrikesministeriet strävar aktivt efter att underlätta läget. Makens möjligheter till förvärvsarbete under en utlandsstationering upplevs som ett betydande incitament för tjänstemännens förutsättningar att flytta över till utlandsrepresentationen. Överenskommelser om familjemedlemmar och makar är ett effektivt sätt att underlätta makarnas möjligheter att få förvärvsarbete i stationeringslandet.

Utrikesministeriet gjorde en bred beskickningsenkät 2007 och 2012–2013. Enkäterna syftade till att klargöra med vilka länder förhandlingar kunde inledas om överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Enkäten syftade till att klarlägga vilken reglering och praxis som tillämpas på förvärvsarbete för familjemedlemmar och makar i stationeringslandet samt till att samla information om eventuella erfarenheter av att arbeta i det landet. I åtgärdsbegäran konstaterades det att förhandlingar om nya överenskommelser utgår från en behovsprövning, där det bl.a. beaktas vilka möjligheter finländare har att förvärvsarbete i destinationslandet och vilka hinder för arbete det finns i den mottagande statens lagstiftning vid avsaknad av en överenskommelse.

Överenskommelser ingick på basis av enkäten bl.a. Argentina, Australien, Belgien, Brasilien, Chile, Cypern, Danmark, Estland, Etiopien, Förenade konungariket, Förenta staterna, Grekland, Indien, Irland, Israel, Italien, Kanada, Kazakstan, Kosovo, Kroatien, Lettland, Litauen,

Mexiko, Namibia, Nederländerna, Peru, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Serbien, Slovakien, Spanien, Sverige, Sydafrika, Tyskland, Tjeckien, Turkiet, Ukraina, Ungern, Vietnam, Zambia, Tanzania och Österrike. Utgående från enkätsvaren ingick de flesta av dessa stater överenskommelser om familjemedlemmar och makar i det stora hela utifrån den modell som motsvarar Europarådets modellavtal som Finland använder. Alla stater kom inte in med svar. Relevanta svar ur Finland synvinkel var icke EU-medlemsstater eller EES-stater och svaren från dessa andra stater togs till vidare beredning.

Ett kriterium i valet av fördragsparter var för det första att staten i fråga redan hade föreslagit för Finland att inleda förhandlingar. Det andra kriteriet var att ett statsfördrag i landet i fråga är en förutsättning för att en make eller familjemedlem ska få hålla kvar sin diplomatstatus under förvärvsarbetet i stationeringslandet. Det tredje kriteriet var att Finland har ett särskilt intresse av att få till stånd en överenskommelse med landet i fråga, särskilt beaktande att det annars är möjligt att förvärvsarbete i landet och att makar eller familjemedlemmar är villiga och har förutsättningar för att förvärvsarbete där. På den grunden utkristalliserades i det första skedet som förhandlingsparter de stater som uppfyllde alla tre kriterier: Etiopien, Turkiet, Serbien, Vietnam, Brasilien, Argentina och Peru. Dessutom kom man överens om att, ifall resurserna tillåter, förhandlingar kan inledas också med Tanzania, Israel, Ukraina, Indien och Sydkorea. Efter första och andra skedets förhandlingstrevare har det förts förhandlingar utifrån partnerländernas eller de finländska beskickningarnas initiativ.

Det är att märka att det ofta finns sådana hinder för makar att få arbete som har samband med omständigheter i stationeringslandets situation som inte kan avlägsnas genom överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Vidare är det att märka att alla överenskommelser kvantitativt sett har främjat sysselsättningen endast hos några få arbetstagare. De gällande överenskommelserna har sedan 1990-talet tillämpats på ca 30 personer som förvärvsarbetar i Finland. Av dessa personer kommer två tredjedelar från Förenta staterna. Det finns inte sifferupplysningar att tillgå om antalet finländare som förvärvsarbetat med stöd av överenskommelserna, men det handlar om enstaka personer.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med överenskommelserna med Sydafrika och Indien om familjemedlemmar och makar är att möjliggöra förvärvsarbete för familjemedlemmar till personalen vid diplomatiska eller konsulära beskickningar samt representationer vid internationella organisationer i landet i fråga utan att de ska behöva avstå från sin diplomatstatus i de fall då detta enligt den mottagande statens praxis annars är en förutsättning för förvärvsarbete. På motsvarande sätt garanterar Finland förutsättningarna för förvärvsarbete i Finland för dessa länders makar och familjemedlemmar i motsvarande position.

Propositionens målsättning är att inhämta riksdagens godkännande för överenskommelserna. Propositionen innehåller också förslag till så kallade blankettlagar, genom vilka de bestämmelser i överenskommelserna som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Överenskommelserna avlägsnar på förhand hinder för förvärvsarbete för makar och familjemedlemmar till personalen vid diplomatiska och konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer i de mottagande stater som för förvärvsarbete förutsätter ett statsfördrag. Dessa överenskommelser har också tagits upp som utrikesministeriets avregleringsprojekt. Överenskommelserna underlättar också förvärvsarbetet för familjemedlemmar till personalen vid främmande staters beskickningar i Finland. I Finland uppskattas detta faktum minska rådgivnings- och utredningsarbetet för de myndigheter som är delaktiga i dessa ärenden (utrikesministeriet, arbets- och näringsbyråerna, Migrationsverket). Vad avser fördragsstaterna minskar frånvaron av tillgångsprövning myndigheternas arbete och gör tillståndshandläggningen smidigare. Dessutom klargör överenskommelserna i eventuella tolkningssituationer den rättsliga immuniteten i samband med personens förvärvsarbete. Å andra sidan bedöms överenskommelserna underlätta behovet hos Finlands beskickningspersonal utomlands att i enskilda fall utreda förutsättningarna för förvärvsarbete.

Överenskommelserna inverkar på sysselsättningen hos enstaka personer i Finland och/eller i fördragsstaterna. De gällande överenskommelserna har sedan 1990-talet tillämpats på ca 30 personer som förvärvsarbetar i Finland.

4.3 Övriga samhällseliga konsekvenser

Överenskommelserna om familjemedlemmar och makar främjar för sin del förvärvsarbetet i stationeringslandet för makar och familjemedlemmar till personalen vid Finlands diplomatiska och konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer utomlands samt reciprokt förvärvsarbetet för familjemedlemmar till den utsända personalen vid fördragsstaternas beskickningar i Finland. Överenskommelserna inverkar positivt också på möjligheterna att få förvärvsarbete för familjemedlemmar till tjänstemän inom försvarsförvaltningen och andra förvaltningsområden som arbetar på beskickningarna. Överenskommelserna har betydelse för den enskilda personens rättsskydd, eftersom ett totalt avstående från diplomatstatus i syfte att göra det möjligt för makar till beskickningspersonal att få förvärvsarbete inte kan rekommenderas. Totalt avstående kan leda till att den mottagande statens åtgärder mot en make eller familjemedlem som har avstått från sin diplomatstatus kunde utnyttjas för att åsidosätta syftet och ändamålet med diplomatkonventionen eller konsulärkonventionen. I och med överenskommelsen avstår en förvärvsarbetande make inte från sin diplomatstatus, men har inte immunitet i civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt hänseende i frågor som rör arbetet i fråga, vilket kan anses tjäna arbetsgivarens intresse samt samhällets helhetsintresse. Det är tänkt att den straffrättsliga immuniteten kan hävas med avseende på förvärvsarbetet efter utrikesministeriets prövning från fall till fall.

Överenskommelser om familjemedlemmar och makar främjar för sin del målen i jämställdhetslagen och diskrimineringslagen samt i ministeriets personalpolitiska målsättningar. När familjens situation överlag numera inverkar allt mera på rotationsbenägenheten är strävan att få fram en praxis som i högre grad stöder rotationsbenägenheten och jämställdheten mellan könen. Detta beaktas också i utrikesministeriets operativa jämställdhetsplan för att främja jämställdheten mellan könen och jämlikheten i utrikesministeriets verksamhet åren 2017–2019 och i den personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingsplanen som ska bli klar 2017.

5. Beredningen av propositionen

Utrikesministeriet bad 2007 de behöriga ministerierna om utlåtanden om ingåendet av nya överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Arbetsministeriet och inrikesministeriet ansåg då i sina utlåtanden att det med hänvisning till bestämmelserna i utlänningslagen och den så kallade principen om ett enda tillstånd inte är möjligt att ingå överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Principen om ett enda tillstånd grundade sig på förvaltningsut-

skottets betänkande om en ändring av utlänningslagen där utskottet konstaterade att det inte är möjligt att samma person samtidigt har flera uppehållstillstånd (RP 28/2003 rd – FvUB 4/2004 rd). Detta ansågs innebära att det inte är möjligt att samma person samtidigt har ett uppehållstillstånd för arbetstagare och ett uppehållstillstånd utfärdat av utrikesministeriet. Det ansågs dock att bestämmelserna i de överenskommelser om familjemedlemmar och makar som hade ingåtts innan utlänningslagen trädde i kraft också gäller oförändrade efter att ändringen i utlänningslagen har trätt i kraft. Detta stödde man på 1 § i utlänningslagen och dess motiveringar (RP 28/2003 rd) och denna tolkning bekräftades gemensamt också på ett möte 2007 mellan utrikesministeriet, inrikesministeriet samt arbets- och näringsministeriet.

Utrikesministeriet bad i juli 2012 på nytt utlåtanden av inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet samt Migrationsverket om de anser att det är möjligt att ingå nya överenskommelser om familjemedlemmar och makar inom ramen för gällande lagstiftning. I beredningen som fortsatte utifrån utlåtandena kom man till en sådan lösning att Migrationsverket ska utfärda uppehållstillstånd för arbetstagare till familjemedlemmar till tjänstemän vid andra än EU-medlemsstaters beskickningar som förvärvsarbetar i Finland, medan deras av utrikesministeriet utfärdade tillfälliga uppehållstillstånd återkallas. Detta ska också gälla när en överenskommelse om familjemedlemmar och makar mellan Finland och den sändande staten tillämpas. Med denna praxis uppstår det inte någon situation som står i strid med principen om ett enda tillstånd och denna praxis är då också i överensstämmelse både med utlänningslagen och med bestämmelserna i de Finland förpliktande diplomat- och konsularkonventionerna. Det ansågs alltså vara möjligt att tolka utlänningslagen så att det är i överensstämmelse med bestämmelserna i lagen att ingå också nya överenskommelser om familjemedlemmar och makar utan att lagen behöver ändras.

Parallellt med den nationella beredningen gjorde utrikesministeriet en omfattande beskickningsenkät för att utreda behovet av och förutsättningarna för överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Beskickningsenkäten redogörs ovan i avsnitt 2.4 Bedömning av nuläget.

Förhandlingarna om överenskommelser om familjemedlemmar och makar fördes utgående från Finlands modellavtal som grundar sig på Europarådets modellavtal (Rekommendation R(87)2 som antogs av Europarådets ministerkommitté den 12 februari 1987). Förhandlingarna fördes huvudsakligen genom beskickningarnas förmedling så att utrikesministeriet gav rättsligt bistånd till förhandlingarna.

Under åren 2014–2015 undertecknades det fem överenskommelser: Argentina, Brasilien, Israel, Serbien och Vietnam. Både modellavtalet och de framförhandlade överenskommelserna sändes på remiss till inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet och Migrationsverket. Utifrån remissyttrandena preciserades definitionen av familjemedlem i överenskommelserna.

År 2016 ingicks det två nya överenskommelser: Sydafrika (den 21 juni 2016) och Indien (den 1 augusti 2016). Också om överenskommelserna med Sydafrika och Indien ombads i beredningsskedet kommentarer från arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet och Migrationsverket och de framförda synpunkterna har beaktats i beredningen av överenskommelserna.

Regeringspropositionen sändes på remiss till arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och Migrationsverket. Inom utsatt tid lämnade arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet och Migrationsverket in yttrandena, och inget motsatte sig att överenskommelserna godkänns.

I sitt yttrande föreslog inrikesministeriet en ändring till motiveringstexten där det framgår att ärenden som gäller registrering av EU-medborgare har förts över från polisen till Migrationsverket.

Migrationsverket framförde i sitt yttrande att ansökningsförfarandet för uppehållstillstånd bör beskrivas närmare i propositionen när det gäller sådana fall där en person utan tillgångsprövning utfärdas uppehållstillstånd med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar utifrån en begäran till utrikesministeriet från den sändande statens beskickning.

Regeringspropositionens motiveringar har preciserats utgående från inrikesministeriets och Migrationsverkets yttranden.

DETALJMOTIVERING

1 Överenskommelsernas innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

Det centrala innehållet i överenskommelserna beskrivs nedan temavis. Båda överenskommelserna är resultatet av bilaterala förhandlingar och därför skiljer sig temaindelningen i artiklar och artikelnumreringen åt en aning. För varje temaområde anges till vilken artikel området hänförs i överenskommelserna.

Ingress, tillstånd för förvärvsarbete och reciprocitet i beviljande av tillstånd. I ingressen eller i en särskild artikel om detta uttrycker parterna i överenskommelserna sin önskan att tillåta fritt utövande av förvärvsarbete för familjemedlemmar till medlemmar av diplomatiska eller konsulära beskickningar samt i vissa fall för familjemedlemmar till medlemmar av representationer vid internationella organisationer i tjänsteuppdrag inom deras territorier. Tillstånd för förvärvsarbete beviljas på reciprocitetsbasis.

Bestämmelser om reciprocitet när det gäller att tillåta förvärvsarbete och bevilja tillstånd finns i ingressen och i artikel 2 punkterna 1–4 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 1 punkterna a, c och d i överenskommelsen mellan Finland och Indien.

Definitioner. I artikeln definieras överenskommelsens centrala termer. Centrala begrepp för tillämpningen av överenskommelser om familjemedlemmar och makar är ”anställd”, ”familjemedlem” och ”förvärvsarbete”. För tydlighetens skull definieras i överenskommelserna också termen ”anställd”, med vilket den krets av utsända anställda på vilkas familjemedlemmar överenskommelsen är tillämplig exakt beskrivs.

Med ”familjemedlem” avses en make eller därmed i enlighet med den sändande statens lagstiftning jämförbar person till en utsänd anställd, samt den anställdas ogifta barn under 18 år i beroendeställning. Hänvisningen till den sändande statens lagstiftning formar innehållet i definitionen av familjemedlem i fråga om anställda och deras familjemedlemmar utsända av Finland enligt lagstiftningen i Finland, medan den i fråga om anställda och deras familjemedlemmar utsända av fördragsstaterna på motsvarande sätt formar innehållet enligt dessa länders lagstiftning. I Finland framgår definitionen av familjemedlem av 37 § i utlänningslagen. Hänvisningen till den sändande statens lagstiftning syftar främst till att säkerställa jämlika möjligheter för par av samma kön att söka sig till Finlands beskickningar runtom i världen genom att göra makens förvärvsarbete i stationeringslandet möjligt också när den mottagande statens lagstiftning inte erkänner parförhållanden mellan personer av samma kön.

Enligt 37 § i utlänningslagen (380/2006) är en familjemedlem maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen el-

ler dennes make är. Familjemedlem är också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt. Med makar jämställs personer, oavsett kön, som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. En förutsättning för jämställandet är att de har bott tillsammans i minst två år. Boendetid förutsätts inte, om de berörda personerna gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl. Vägande skäl har i praktiken varit ett officiellt meddelande från representationen om familjebandet. Med ett barn jämställs också ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare har den faktiska vårdnaden om, och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men för vilket det inte kan fås någon officiell utredning om vårdnadsförhållandet (fosterbarn).

I artikel 1 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika avses med ”make” en person som medföljer en anställd och som den sändande staten enligt sin nationella lagstiftning erkänner som make. I artikel 2 i överenskommelsen mellan Finland och Indien är definitionen av ”familjemedlem” bredare såtillvida att definitionen av ”familjemedlem” avser en make, enligt den mottagande statens nationella lagstiftning, till en medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning, och barn i beroendeställning som inte ingått äktenskap, i den diplomatiska eller konsulära beskickningsmedlemmens hushåll som av beskickningen i fråga anmäls till och godkänns av den mottagande staten. En noggrannare definition av familjemedlemsbegreppet blir här föremål för godkännande i efterhand. När det gäller familjemedlemmar till diplomatisk personal i Finland utgår tolkningen från 37 § i utlänningslagen. Eftersom familjemedlemsbegreppet är definierat i 37 § i utlänningslagen, hör definitionen av familjemedlem till området för lagstiftningen.

Administrativa arrangemang i samband med förvärvsarbetet. Förvärvsarbete med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar förutsätter en anmälan till protokollavdelningen hos den mottagande statens utrikesministerium från den sändande statens diplomatiska eller konsulära beskickning eller representation vid en internationell organisation.

Den sändande staten eller den internationella organisationens representation i Finland under rättar genom notväxling utrikesministeriet om avsikten hos en familjemedlem eller make till en beskickningsmedlem att förvärvsarbete i Finland. Utrikesministeriet utreder den sökandes status som familjemedlem och övriga villkor för att tillämpa överenskommelsen och meddelar genom notväxling den sändande staten eller den internationella organisationen i fråga att uppehållstillstånd för arbetstagare får sökas hos Migrationsverket. Den sökande ska bifoga utrikesministeriets svarsnot till sin ansökan om uppehållstillstånd som lämnas till Migrationsverket.

Familjemedlemmen eller maken söker uppehållstillstånd för arbetstagare från Migrationsverket i normal ordning (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut), men ansökningsförfarandet omfattar inte tillgångsprövning. Efter ett positivt delbeslut av arbets- och näringsbyrån utfärdar Migrationsverket ett uppehållstillstånd för arbetstagare till utlänningsen, om inte något annat följer av 36 § i utlänningslagen. Är beslutet positivt, får den sökande ett uppehållstillståndskort som bevis på giltigt uppehållstillstånd. Av kortet framgår också rätten att förvärvsarbete.

Uppehållstillståndet som utrikesministeriet har utfärdat med stöd av 69 § i utlänningslagen återkallas när familjemedlemmen eller maken börjar förvärvsarbete och denne får ett nytt personkort utan anteckning om uppehållsrätt. Praxis följer principen om ett enda tillstånd vilket ska förhindra eventuella oklarheter som följer av två samtidigt giltiga uppehållstillstånd.

Finländsk praxis för uppehålls- och arbetstillstånd redogörs i avsnitt 2.2 Nuläget.

Tillståndet att förvärvsarbeta upphör i regel när tillståndshavaren inte längre har status som familjemedlem, när anställningen eller uppdraget som tillståndet gällde upphör, när den utsända anställnas tjänsteuppdrag i den mottagande staten upphör eller när endera av parterna i överenskommelsen om familjemedlemmar och makar säger upp överenskommelsen. En familjemedlems diplomatiska status i Finland upphör dock alltid när den utsända anställnas tjänsteuppdrag upphör och den anställda lämnar landet.

Förvärvsarbete enligt en överenskommelse om familjemedlemmar och makar berättigar inte en familjemedlem att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten eller att fortsätta förvärvsarbetet i fråga eller påbörja annat förvärvsarbete i den mottagande staten efter att tillståndet för förvärvsarbete har upphört att gälla. Tillfällig vistelse i egenskap av familjemedlem till en diplomat beaktas inte heller som sådan vistelse som enligt 56 § i utlänningslagen krävs för beviljande av permanent uppehållstillstånd, i det fallet att familjemedlemmen senare söker permanent uppehållstillstånd.

Bestämmelser om administrativa arrangemang som gäller förvärvsarbete ingår i artikel 2.2–2.4 och i artikel 7 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 1 c–d och artikel 3 i överenskommelsen mellan Finland och Indien. Bestämmelser om tillstånd för förvärvsarbete och förfarandet i samband med det finns i 5 kap. i utlänningslagen. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen.

Erkännande av examina, uppdrag som kräver specialkompetens och uppdrag med restriktioner som hänför sig till den nationella säkerheten. En överenskommelse om familjemedlemmar och makar innebär inte ett automatiskt reciprokt erkännande av examina, betyg eller studier mellan parterna. Ett sådant erkännande förutsätter att gällande förfaranden samt relevanta bestämmelser i lag och förvaltning i den mottagande staten följs. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att enhetliga yrkeskvalifikationer följs nationellt för uppgifter som kräver specialkompetens.

Tillstånd för en familjemedlem att förvärvsarbeta med stöd av en överenskommelse innebär inte heller befrielse från normalt tillämpliga krav i ett anställningsförhållande på personliga egenskaper, yrkeskompetens eller annat, från förfaranden eller avgifter. I princip ställs det inga restriktioner på förvärvsarbetets karaktär eller art i överenskommelserna.

I artikel 1 b i överenskommelsen med Indien reserveras den mottagande staten rätt att avslå en ansökan om tillstånd för sådant förvärvsarbete som av säkerhetsskäl endast får utföras av en medborgare i den mottagande staten. Även utan en uttrycklig bestämmelse av detta slag bör det anses att den mottagande staten inte är skyldig att bevilja tillstånd för förvärvsarbete med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar när det gäller uppgifter till vilka det enligt den nationella lagstiftningen endast kan utses medborgare i den mottagande staten. I överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika finns inga uttryckliga bestämmelser om säkerhetsrelaterade restriktioner i fråga om arbetet, men restriktionerna i finsk lagstiftning blir likväl tillämpliga på förvärvsarbete i Finland.

Bestämmelser om erkännande av examina och restriktioner som gäller specialkompetens ingår i artikel 2.5 och 2.6 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 1 b i överenskommelsen mellan Finland och Indien. För erkännande av examina ansvarar i Finland Utbildningsstyrelsen som är nationell kontaktpunkt inom den generella ordningen för erkännande av examina inom EU. Utbildningsstyrelsen ger information om ordningen för erkännande av examina och om förfarandena i sammanhanget. Bestämmelser om erkännande av examina finns till exempel i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015) och i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007). I stats-tjänstemannalagen (750/1994) räknas de tjänster upp till vilka endast finska medborgare kan

utses och som alltså bildar stommen för uppdrag till vilka arbetstillstånd inte beviljas med stöd av bestämmelserna i överenskommelserna om restriktioner i uppgifter på grund av den nationella säkerheten. Sådana tjänster är bland annat tjänster i ministerierna som kanslichef, statssekreterare och avdelningschef, tjänster inom utrikesförvaltningen, domartjänster, tjänster som chef för ett ämbetsverk, polismanstjänster, tjänster vid försvarsministeriet, försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet samt tjänster vid skyddspolisen. Utöver förteckningen över tjänster i statstjänstemannalagen bör det beaktas att även uppgifter inom den privata sektorn kan omfattas av de restriktiva bestämmelserna i överenskommelserna när de innefattar skötsel av uppgifter som påverkar den nationella säkerheten. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 7 och 8 c § i statstjänstemannalagen och säkerhetsutredningslagen samt till vissa lagar i anslutning till dem (RP 70/2017 rd) föreslås ändringar i lagens förteckning över tjänster till vilka endast finska medborgare kan utnämnas.

Civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet. Med stöd av bestämmelsen i överenskommelsen har en familjemedlem, som har immunitet med stöd av diplomatkonventionen, konsularkonventionen eller något annat tillämpligt internationellt instrument, och som förvärvsarbetar i enlighet med en överenskommelse om familjemedlemmar och makar inte immunitet i civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt hänseende eller beträffande verkställigheten av domar när det gäller gärningar eller försummelser i samband med förvärvsarbetet i fråga och som faller inom den mottagande statens civilrättsliga eller förvaltningsrättsliga jurisdiktion.

Bestämmelsen innebär inte att man avstår från civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet till andra delar än vad som gäller gärningar och försummelser i samband med förvärvsarbetet.

Bestämmelser om civil- och förvaltningsrättslig immunitet ingår i artikel 3 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 4 i överenskommelsen mellan Finland och Indien. I Finland regleras rättskipning samt genomsökning, beslag och kvarstad och andra slag av tvångsåtgärder i lag. Rättslig immunitet innebär befrielse från domsrätt. Befrielsen från tvångsåtgärder med avseende på egendom gäller olika slag av administrativa och processuella tvångsmedel och säkringsåtgärder. Överenskommelsernas bestämmelser om civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet hör till området för lagstiftningen.

Straffrättslig immunitet. Hävning av straffrättslig immunitet som utgår från diplomatkonventionen, konsularkonventionen eller något annat tillämpligt internationellt instrument följer inte direkt av bestämmelserna i överenskommelserna om familjemedlemmar och makar utan kräver en uttrycklig åtgärd från den sändande staten.

När det gäller en familjemedlem som har straffrättslig immunitet med stöd av något av de fördrag som nämns ovan och som åtalas för ett brott begånget i samband med förvärvsarbetet ska den mottagande staten framföra en officiell skriftlig begäran till den sändande staten att häva denna familjemedlems straffrättsliga immunitet och den sändande staten ska då allvarligt överväga att bifalla begäran.

Den sändande statens bifall till att häva den straffrättsliga immuniteten innefattar inte ett bifall som hänför sig till verkställigheten av en eventuell dom. Verkställigheten av en dom förutsätter en separat begäran att häva immuniteten beträffande domens verkställighet, och den sändande statens bifall till denna begäran.

Bestämmelser om straffrättslig immunitet ingår i artikel 4 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 5 i överenskommelsen mellan Finland och Indien. Den straffrättsliga jurisdiktionen i Finland regleras i strafflagen (39/1889) och i straffprocesslagstiftningen. Bestämmelserna hör följaktligen till området för lagstiftningen.

System för beskattning och social trygghet. På förvärvsarbete som utförs med stöd av överenskommelserna om familjemedlemmar och makar tillämpas lagstiftningen om beskattning och social trygghet i den stat där arbetet utförs.

Bestämmelser om system för beskattning och social trygghet ingår i artikel 5 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 6 i överenskommelsen mellan Finland och Indien. Artikel 6 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika innehåller också en specialbestämmelse om hemtagning av tillgångar som härrör från förvärvsarbetet. Också i artikel 6 i överenskommelsen mellan Finland och Indien finns det en bestämmelse om att systemet för valutareglering i det mottagande landet ska följas i samband med förvärvsarbetet. Finsk lagstiftning har inga specialbestämmelser om hemtagning av tillgångar eller om valutareglering med avseende på förvärvsarbete. Grunderna för skattskyldigheten bestäms enligt 81 § i grundlagen (731/1999) genom lag, när det gäller förvärvsinkomster särskilt i inkomstskattelagen (1535/1992). Bestämmelserna om social trygghet är likaså på lagnivå eftersom de gäller individens rättigheter och skyldigheter (80 § i grundlagen).

Twistlösning. Till den del det har avtalats om twistlösning ska tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av överenskommelserna lösas via diplomatiska kanaler genom ömsesidigt samråd. Bestämmelser om twistlösning ingår i artikel 8 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 7 i överenskommelsen mellan Finland och Indien.

Ändring av överenskommelsen. I artikel 9 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika finns en bestämmelse om ändring av överenskommelsen. Överenskommelsen kan ändras på ömsesidig överenskommelse genom diplomatisk notväxling. På ikraftträdandet av ändringar tillämpas samma förfaranden som på ikraftträdandet av själva överenskommelsen. Överenskommelsen mellan Finland och Indien innefattar inte någon separat bestämmelse om ändring av överenskommelsen.

Ikraftträdande. Förutsättningen för att överenskommelserna ska träda ikraft är att bägge fördragsparter behandlar överenskommelsen i enlighet med sina nationella förfaranden.

Bestämmelserna om ikraftträdande ingår i artikel 10 i överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och i artikel 8 i överenskommelsen mellan Finland och Indien.

2 Lagförslag

1 § Lagförslagens 1 § innehåller en bestämmelse med vilken de bestämmelser i överenskommelserna som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. I detaljmotiveringen redogörs det närmare för de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

2 § Övriga bestämmelser i överenskommelserna och ikraftträdandelagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Bägge lagar avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen i fråga träder i kraft.

3 Ikraftträdande

Överenskommelsen mellan Finland och Sydafrika och överenskommelsen mellan Finland och Indien träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de interna förfaranden som ikraftträdandet av respektive överenskommelse förutsätter har tagits emot.

Finland har mottagit underrättelse från Sydafrika den 25 juli 2016 om att de nationella förfaranden som krävs för att överenskommelsen ska träda i kraft har slutförts. Indien har ännu inte meddelat om slutförande av sina interna förfaranden.

Bägge överenskommelsers ikraftträdandelag avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen i fråga träder i kraft.

Överenskommelserna innehåller inga bestämmelser som hör till området för Ålands lagstiftningsbehörighet, och godkännande av Ålands lagting för överenskommelsernas ikraftträdandelagar behöver således inte inhämtas.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

I 94 § 1 mom. i grundlagen sägs att riksdagens godkännande krävs för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser riksdagens godkännandebehörighet alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse ska anses höra till området för lagstiftningen, om 1) den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller, eller om 5) det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och 45/2000 rd).

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelserna om familjemedlemmar och makar som föreläggs riksdagen för godkännande gäller administrativa arrangemang i samband med förvärvsarbete, civil- och förvaltningsrättslig samt straffrättslig jurisdiktion och hävande av sådan, erkännande av examina samt restriktioner i beviljandet av arbetstillstånd med hänvisning till den nationella säkerheten. Även artiklarna i överenskommelserna med de centrala definitionerna bör anses höra till området för lagstiftningen till den del begreppen som definieras i överenskommelserna rör sådant som hör till området för lagstiftningen. I det fallet påverkar definitionerna indirekt innehållet i och tillämpningen av de materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och hör därför också själva till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd). Definitioner som hör till området för lagstiftningen bör med stöd av vad som anförts ovan ses definitionen av familjemedlem.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

riksdagen godkänner den i Pretoria den 21 juni 2016 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Republiken Sydafrikas regering om förvärvsarbete för makar till anställda vid deras diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer, samt

den i New Delhi den 1 augusti 2016 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Republiken Indiens regering om förvärvsarbete för familjemedlemmar till medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning.

Eftersom överenskommelserna innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande

1.

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Sydafrika om förvärvsarbete för makar till anställda vid deras diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Pretoria den 21 juni 2016 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Sydafrikas regering ingångna överenskommelsen om förvärvsarbete för makar till anställda vid deras diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i överenskommelsen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

2.

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Indien om förvärvsarbete för familjemedlemmar till medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i New Delhi den 1 augusti 2016 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finland och Republiken Indien om förvärvsarbete för familjemedlemmar till medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i överenskommelsen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 28 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Utrikesminister Timo Soini

Fördragstext

ÖVERENSKOMMELSE MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH REPUBLIKEN SYDAFRIKAS REGERING OM FÖRVÄRVSARBETE FÖR MAKAR TILL ANSTÄLLDA VID DERAS DIPLOMATISKA ELLER KONSULÄRA BESKICKNINGAR SAMT REPRESENTATIONER VID MELLANSTATLIGA INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA ON GAINFUL OCCUPATION OF SPOUSES OF EMPLOYEES OF THEIR DIPLOMATIC MISSIONS, CONSULAR OFFICES OR MISSIONS TO INTERNATIONAL GOVERNMENTAL ORGANISATIONS

Ingress

Republiken Finlands regering och Republiken Sydafrikas regering (nedan gemensamt kallade ”parter” och separat ”part”), som

önskar tillåta, på reciprocitetsbasis och i enlighet med parternas respektive nationella lagstiftning, förvärvsarbete för makar till anställda vid endera partens diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer som har förordnats till ett tjänsteuppdrag inom den andra partens territorium, har kommit överens om följande:

Artikel 1

Definitioner

Om sambandet inte visar på annat, avses i denna överenskommelse med

”konsulärkonventionen” Wienkonventionen om konsulära förbindelser från 1963,

”diplomatkonventionen” Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961,

”anställd” en person från den sändande staten (som inte är medborgare i eller varaktigt bosatt i den mottagande staten) som har förordnats till ett tjänsteuppdrag som medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en mellanstatlig internationell organisation i den mottagande staten,

”förvärvsarbete”

a) en makes arbete i ett privaträttsligt arbetsavtal,

Preamble

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of South Africa (hereinafter jointly referred to as the "Parties" and separately as a "Party");

desiring to authorise, on the basis of reciprocity and subject to the domestic law of the respective countries of the Parties, gainful occupation of the spouses of employees of diplomatic missions, consular posts or missions to international governmental organisations of one of the Parties assigned to official duty in the territory of the other Party, hereby agree as follows:

Article 1

Definitions

In this Agreement, unless the context indicates otherwise:

"Consular Convention" means the Vienna Convention on Consular Relations of 1963

"Diplomatic Convention" means the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 1961;

"Employee" means a person from the sending State (who are not nationals or permanent residents of the receiving State) assigned to official duty in the receiving State as members of a diplomatic mission or consular post or as members of a mission to an international governmental organisation;

"Gainful Occupation" means

(a) the carrying out by a Spouse of work under a private contract of service;

RP 128/2017 rd

b) en makes självständiga yrkesutövning, eller

c) en makes självständiga företagsverksamhet,

men utesluter en makes tjänstgöring i den sändande statens eller någon annan stats diplomatiska eller konsulära beskickning eller representation vid en internationell organisation,

”make” en person som medföljer en anställd och som den sändande staten enligt sin nationella lagstiftning erkänner som make.

Artikel 2

Villkor

1. Makar som önskar förvärvsarbete i den mottagande staten ska tillåtas göra det på basis av reciprocitet.

2. Makar kan tillåtas förvärvsarbete från den tidpunkt den anställda i fråga anländer till den mottagande staten till den tidpunkt då den anställda efter fullgjort uppdrag lämnar den mottagande staten.

3. En makes tillstånd att förvärvsarbete upphör att gälla, om maken inte längre uppfyller kriterierna för en make eller inte längre medföljer eller bor med den anställda.

4. Förvärvsarbete utifrån denna överenskommelse berättigar inte maken att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten och inte heller att fortsätta med sådant förvärvsarbete eller att påbörja annat förvärvsarbete i den mottagande staten efter att tillståndet för förvärvsarbete har upphört att gälla.

5. En makes tillstånd att förvärvsarbete ska inte ses som en befrielse från villkor relaterade till personliga egenskaper eller yrkeskvalifikationer som allmänt tillämpas på en anställning

(b) the independent practice of a profession by a Spouse; or

(c) the independent operation of a private enterprise by a Spouse,

and excludes service of Spouses in a diplomatic mission or a consular post of the sending State or other states or a mission to an international organization;

"Spouse" means a person whom the sending State recognises as such in accordance with its domestic law, accompanying an Employee.

Article 2

Conditions

1) Authorisation to engage in Gainful Occupation in the receiving State shall be granted to Spouses who wish to do so, on a reciprocal basis.

(2) Spouses may be authorised to engage Gainful Occupation from the time of arrival of the Employee in the receiving State until the time of departure of the latter upon termination of his or her duties.

(3) Authorisation for a Spouse to engage in Gainful Occupation shall lapse if the Spouse no longer meets the requirements of a Spouse or no longer accompanies and lives with an Employee.

4) Gainful Occupation in accordance with this Agreement shall not entitle the Spouse to continue to reside in the receiving State, nor shall it entitle the said Spouse to remain in such Gainful Occupation or enter into other Gainful Occupation in the receiving State after the authorisation has lapsed

5) Authorisation for a Spouse to engage in Gainful Occupation shall not be regarded as exemption from any requirements which may ordinarily apply to any employment, whether relating to personal characteristics, or professional or trade qualifications.

6. En makes förvärvsarbete utifrån denna överenskommelse ska inte betyda att den mottagande staten officiellt erkänner makens betyg, examina eller andra kvalifikationer som erhållits i den sändande staten.

Artikel 3

Civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet

En förvärvsarbetande make som har civil- och förvaltningsrättslig immunitet i den mottagande staten i enlighet med diplomatkonventionen, konsularkonventionen eller något annat tillämpligt mellanstatligt instrument ska i enlighet med artikel 31.1 c i diplomatkonventionen inte ha civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet i den mottagande staten eller immunitet med avseende på verkställigheten av en eventuell dom i angelägenheter som uppkommer i samband med förvärvsarbetet.

Artikel 4

Straffrättslig immunitet

Om en make har straffrättslig immunitet i den mottagande staten i enlighet med diplomatkonventionen, konsularkonventionen eller något annat tillämpligt mellanstatligt instrument,

a) ombeds den sändande staten överväga att häva makens straffrättsliga immunitet med avseende på gärningar eller försummelser i samband med förvärvsarbetet i den mottagande staten; och

b) hävning av straffrättslig immunitet ska inte tolkas så att det omfattar immunitet från verkställighet av en dom, vilket förutsätter separat hävning av immuniteten.

Artikel 5

System för beskattning och social trygghet

På makar tillämpas den mottagande statens system för beskattning och social trygghet i alla angelägenheter som gäller förvärvsarbete i den staten.

6) Gainful Occupation of a Spouse in terms of this Agreement shall not mean that the receiving State gives official recognition to diplomas, degrees or other qualifications obtained by a Spouse in the sending State.

Article 3

Immunity from Civil and Administrative Jurisdiction

A Spouse enjoying immunity from the civil and administrative jurisdiction of the receiving State in accordance with the Diplomatic Convention, the Consular Convention or any other agreement which may apply between the Governments, and who engages in Gainful Occupation shall not, in accordance with Article 31.1(c) of the Diplomatic Convention, enjoy immunity from the civil and administrative jurisdiction of the receiving State or the execution of a possible judgment with respect to any matter arising from such Gainful Occupation.

Article 4

Immunity from Criminal Jurisdiction

In the case of a Spouse enjoying immunity from the criminal jurisdiction of the receiving State in accordance with the Diplomatic Convention, the Consular Convention or any other agreement which may apply between the Governments:

(a) the sending State shall be requested to consider waiving the immunity of the Spouse from the criminal jurisdiction of the receiving State in respect of any act or omission arising from the Gainful Occupation; and

(b) a waiver of immunity from criminal jurisdiction shall not be construed as extending to immunity from execution of the sentence, for which a separate waiver shall be required.

Article 5

Taxation and Social Security Regimes

A Spouse shall be subject to the taxation and social security regimes applicable in the receiving State for all matters connected with the Gainful Occupation in the receiving State.

Artikel 6

Hemtagning av tillgångar

Makar som har tillstånd att förvärvsarbete får ta hem inkomsten från detta förvärvsarbete från den mottagande statens territorium i enlighet med den statens tillämpliga lagstiftning och system för beskattning och social trygghet.

Artikel 7

Förfaranden

Innan en make kan börja förvärvsarbete i den mottagande staten ska den sändande statens berörda diplomatiska eller konsulära beskickning meddela den mottagande statens protokollavdelning vid utrikesministeriet att maken i fråga önskar förvärvsarbete i den mottagande staten. Efter att ha konstaterat avsaknad av legala hinder ska utrikesministeriet utan dröjsmål och officiellt underrätta den sändande statens berörda beskickning att maken fått tillstånd att förvärvsarbete i enlighet med den mottagande statens lagstiftning.

Artikel 8

Tvistlösning

Alla tvister mellan parterna angående tolkning eller tillämpning av denna överenskommelse ska avgöras försonligt i samråd eller förhandlingar mellan parterna.

Artikel 9

Ändring av överenskommelsen

Denna överenskommelse får ändras med parternas ömsesidiga samtycke genom diplomatisk notväxling mellan parterna. Ändringar träder i kraft i enlighet med förfarandet i artikel 10.

Article 6

Repatriation of Funds

Spouses authorised to enter into Gainful Occupation may repatriate their remuneration for such Gainful Occupation out of the territory of the receiving State in accordance with the applicable domestic law of the receiving State and subject to the taxation and social security regimes applicable in the receiving State.

Article 7

Procedures

Before a Spouse may engage in Gainful Occupation in the receiving State, the mission or consular post concerned of the sending State shall notify the Protocol Department of the Ministry for Foreign Affairs of the receiving State that such Spouse wishes to engage in Gainful Occupation in the receiving State. Upon verification of the absence of legal impediments, the Ministry for Foreign Affairs shall promptly and officially inform the mission or consular post concerned of the sending State that the Spouse is authorised to engage in Gainful Occupation, subject to the domestic law of the receiving State.

Article 8

Settlement of Disputes

Any dispute between the Parties arising out of the interpretation or implementation of this Agreement shall be settled amicably through consultation or negotiations between the Parties.

Article 9

Amendment

This Agreement may be amended by mutual consent of the Parties through an Exchange of Notes between the Parties through the diplomatic channel. The amendment shall enter into force in accordance with the procedure established in Article 10.

Article 10

Entry into Force, Duration and Termination

1. Denna överenskommelse träder i kraft när bägge parter skriftligen på diplomatisk väg har underrättat varandra att de har fullföljt sina respektive konstitutionella krav för att den ska träda i kraft. Ikraftträdandedagen är den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen har tagits emot.

2. Denna överenskommelse gäller tills vidare, men bägge parter kan säga upp den genom att med sex månaders varsel skriftligen på diplomatisk väg till den andra parten kommunicera sin avsikt att säga upp överenskommelsen.

Till bekräftelse härav har undertecknade, vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat denna överenskommelse i två original på finska och engelska, vilka båda texter är lika giltiga, och försett överenskommelsen med sigill.

Upprättad i Pretoria den 21 juni 2016

FÖR REPUBLIKEN FINLANDS
REGERING
Ambassadör Petri Salo

FÖR REPUBLIKEN SYDAFRIKAS
REGERING
Ministern för internationella relationer och
samarbete Maite Mashabane

Article 10

Entry into Force, Duration and Termination

1) This Agreement shall enter into force when each Party has notified the other in writing through the diplomatic channel of its compliance with the constitutional requirements necessary for the implementation thereof. The date of entry into force shall be on the first day of the second month following the receipt of the last notification.

(2) This Agreement shall remain in force for an indefinite period, but may be terminated by either Party by giving six months' written notice in advance through the diplomatic channel to the other Party of its intention to terminate the Agreement.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed and sealed this Agreement, in two originals, in the Finnish and English languages, all texts being equally authentic.

Done at Pretoria on this 21st day of June 2016

FOR THE GOVERNMENT OF THE RE-
PUBLIC OF FINLAND
Ambassador Petri Salo

FOR THE GOVERNMENT OF THE RE-
PUBLIC OF SOUTH AFRICA
Minister of International Relations and Coop-
eration Maite Mashabane

ÖVERENSKOMMELSE MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH REPUBLIKEN INDIENS REGERING OM FÖRVÄRVSARBETE FÖR FAMILJMEDLEMMAR TILL MEDLEMMAR AV EN DIPLOMATISK ELLER KONSULÄR BESKICKNING

Republiken Finlands regering och Republiken Indiens regering, som

noterar de svårigheter familjemedlemmar i hushållet till medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning möter då de vill förvärvsarbeta,

förstår att många i ett sådant hushåll, särskilt makar, kan vilja arbeta i den stat där medlemmen av en diplomatisk eller konsulär beskickning har förordnats att tjänstgöra,

önskar underlätta dessa familjemedlemmars utövande av förvärvsarbete i den mottagande staten,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Tillstånd för förvärvsarbete

a. Familjemedlemmar i hushållet till medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning beviljas på reciprocitetsbasis tillstånd för förvärvsarbete i den mottagande staten i enlighet med den nationella lagstiftningen i den staten.

b. Inga restriktioner ställs på förvärvsarbetets natur eller art. I yrken med särskilda behörighetsvillkor ska en familjemedlem dock uppfylla den mottagande statens bestämmelser om utövande av yrket eller verksamheten i fråga. Tillstånd för förvärvsarbete kan förvägras också i sådana fall där av säkerhetsskäl endast medborgare i den mottagande staten kan anställas. Denna överenskommelse innebär inte ett erkännande mellan de två staterna av betyg och examina eller studier.

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA ON GAINFUL OCCUPATION FOR FAMILY MEMBERS OF MEMBERS OF A DIPLOMATIC MISSION OR CONSULAR POST

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of India:

Noting the difficulties encountered by members of the family forming part of the household of a member of a diplomatic mission or a consular post who wish to engage in a gainful occupation:

Realizing that many members of such households, in particular spouses, may wish to work in the State where the member of a diplomatic mission or consular post is assigned to duty;

Desirous of facilitating the engagement of such family members in a gainful occupation in the receiving State;

Have agreed as follows:

Article 1

Authorization to engage in a gainful occupation

a. The members of the family forming part of the household of a member of a diplomatic mission or consular post of the sending State shall be authorized, on a reciprocal basis, to engage in a gainful occupation in the receiving State, in accordance with the national legislation of the receiving State.

b. There shall be no restrictions as to the nature or type of gainful occupation to be performed. However, it shall be understood that in such professions or activities as require special qualifications, it shall be necessary for the member of the family to comply with the rules that govern the practice of that profession or activities in the receiving State. In addition, the authorisation may be withheld in such cases where, by reasons of security, only nationals of the receiving State can be employed. This Agreement does not imply recognition of diplomas and degrees or stud-

c. Tillståndet för förvärvsarbete enligt denna överenskommelse anses upphöra utan förhandsanmälan när den diplomatiska eller konsulära beskickningsmedlemmens tjänstgöring i den mottagande staten upphör eller när någondera regeringen säger upp denna överenskommelse. Förvärvsarbete enligt denna överenskommelse berättigar en familjemedlem vare sig att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten eller att fortsätta med sådant förvärvsarbete eller påbörja annat förvärvsarbete i den mottagande staten efter att tillståndet för förvärvsarbete har upphört att gälla.

d. Ändringar i anställningsförhållandet eller arbetsuppdraget förutsätter nytt tillstånd i enlighet med den mottagande statens nationella lagstiftning

Artikel 2

Definitioner

I denna överenskommelse avses med:

a. ”medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning” en anställd hos den sändande staten som inte är medborgare i eller varaktigt bosatt i den mottagande staten och som har förordnats att tjänstgöra i ett offentligt uppdrag i en diplomatisk eller konsulär beskickning i den mottagande staten;

b. ”familjemedlem” make, enligt den mottagande statens nationella lagstiftning, till en medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning, och barn i beroendeställning som inte ingått äktenskap, i den diplomatiska eller konsulära beskickningsmedlemmens hushåll som den diplomatiska eller konsulära beskickningen i fråga anmäler till den mottagande staten och som godkänns av den staten.

Artikel 3

Förfaranden

a. Den sändande statens diplomatiska eller konsulära beskickning skickar på familjemedlemmens vägnar en officiell anmälan om tillstånd för förvärvsarbete till den mottagande

ies between the two countries.

c. The authorisation for gainful occupation under this Agreement is deemed to be terminated without prior notification upon the termination of the assignment of the member of a diplomatic mission or consular post in the receiving State, or upon the termination of this Agreement by either Government. Gainful occupation engaged in accordance with this Agreement shall not entitle the member of the family to continue to reside in the receiving State, nor shall it entitle the said member of the family to remain in such gainful occupation or to enter into other gainful occupation in the receiving State after the authorisation has terminated.

d. Change in employment/occupation would require new authorisation in accordance with the national legislation of the receiving State.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Agreement:

a. “A member of a diplomatic mission or consular post” means any employee of the sending State who is not a national of or a permanent resident of the receiving State and who is assigned to official duty in the receiving State in a diplomatic mission or consular post;

b. “A member of the family” means the spouse of a member of a diplomatic mission or consular post, in accordance with the national legislation of the receiving State, and any unmarried and dependent children who form part of the household of a member of a diplomatic mission or consular post and who are communicated to the receiving State by the respective diplomatic mission or consular post approved by such state.

Article 3

Procedures

a. An official notification regarding authorisation to engage in a gainful occupation shall be sent on behalf of the member of the family by the diplomatic mission or consular post of

statens protokollavdelning vid utrikesministeriet.

b. De förfaranden som iakttas ska vara i överensstämmelse med tillämplig nationell lagstiftning och tillämpas på ett sådant sätt att familjemedlemmen så snart som möjligt ska kunna inleda förvärvsarbetet.

Artikel 4

Privilegier och immunitet i civilrättsligt och förvaltningsrättsligt hänseende

Om familjemedlemmar har civil- och förvaltningsrättslig immunitet i den mottagande staten i enlighet med Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961, Wienkonventionen om konsulära förbindelser från 1963 eller något annat tillämpligt internationellt instrument gäller denna immunitet inte med avseende på sådana gärningar eller försummelser som begås i samband med förvärvsarbetet och som faller inom den mottagande statens civil- eller förvaltningsrättsliga jurisdiktion eller på en sådan dom som hör till dess verkställighetsbefogenheter.

Artikel 5

Straffrättslig immunitet

Om familjemedlemmar har straffrättslig immunitet i den mottagande staten i enlighet med Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 eller något annat tillämpligt internationellt instrument,

a. ska bestämmelserna om straffrättslig immunitet i den mottagande staten fortsatt tillämpas med avseende på gärningar som begås i samband med förvärvsarbetet i fråga. När det gäller allvarliga brott ska den sändande staten emellertid på begäran av den mottagande staten på lämpligt sätt överväga att häva den berörda familjemedlemmens straffrättsliga immunitet i den mottagande staten,

the sending State to the Protocol Division of the Ministry of Foreign/External Affairs of the receiving State.

b. The procedures followed shall be in accordance with the relevant national legislation and applied in a manner so as to enable the member of the family to engage in a gainful occupation as soon as possible.

Article 4

Civil and Administrative Privileges and Immunities

In the case of members of the family who enjoy immunity from the civil and administrative jurisdiction of the receiving State in accordance with Vienna Convention on Diplomatic Relations of 1961 or Vienna Convention on Consular Relations, 1963 or under any other applicable international instrument, such immunity shall not apply in respect of any act or omission carried out in the course of the gainful occupation and falling within the civil or administrative jurisdiction of the receiving State or in respect of any judgement falling within its executive power.

Article 5

Criminal Immunity

In the case of members of the family who enjoy immunity from the criminal jurisdiction of the receiving State in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 1961 or under any other applicable international instrument:

a) The provisions concerning immunity from the criminal jurisdiction of the receiving State shall continue to apply in respect of any act carried out in the course of the gainful occupation. However, in the case of serious offences, upon the request of the receiving State, the sending State shall give due consideration to waiving the immunity of the member of the family concerned from the criminal jurisdiction of the receiving State;

b. den sändande staten ska också på lämpligt sätt överväga att häva den berörda familjemedlemmens immunitet från verkställigheten av en dom.

Artikel 6

System för beskattning, social trygghet och valutareglering

b) The sending State shall also give due consideration to waiving the immunity of the member of the family from the execution of a sentence.

Article 6

Fiscal, social security and exchange control regimes

På familjemedlemmar som förvärvsarbetar i enlighet med denna överenskommelse tillämpas den mottagande statens system för beskattning, social trygghet och valutareglering i angelägenheter som gäller deras förvärvsarbete i den staten, om inte annat föreskrivs i andra tillämpliga internationella fördrag.

Artikel 7

Tvistlösning

Eventuella meningsskiljaktigheter eller tvister angående tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse ska lösas genom ömsesidigt samråd mellan parterna.

Artikel 8

Ikraftträdande

Denna överenskommelse gäller tills vidare. Vardera regeringen kan säga upp den när som helst genom skriftlig underrättelse till den andra regeringen med sex (6) månaders varsel.

Parterna ska via diplomatiska kanaler underrätta varandra när de nationella åtgärder som krävs för ikraftträdandet av denna överenskommelse har slutförts. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen har tagits emot.

Members of the family engaging in gainful occupation under this Agreement shall be subject to the fiscal, social security and exchange control regimes of the receiving State for matters connected with their gainful occupation in that State, unless otherwise regulated by any other applicable international agreement

Article 7

Settlement of Disputes

Settlement of any differences or disputes regarding the interpretation or application of this Agreement shall be carried out through mutual consultations between the Parties

Article 8

Entry into operation

This Agreement shall remain in force for an indefinite period. Either Government may terminate it any time by giving six (6) months' notice in writing to the other Government.

The Parties shall notify each other through diplomatic channels of the completion of the national measures necessary for the entry into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the later notification.

RP 128/2017 rd

Till bekräftelse härav har representanter för parterna, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat denna överenskommelse.

Upprättad i New Delhi den 1 augusti 2016 i två exemplar på finska, hindi och engelska, vilka alla texter är lika giltiga. I händelse av tolkningsskiljaktighet ska den engelska texten gälla.

FÖR REPUBLIKEN FINLANDS REGERING

Chargé d'affaires a.i. Seija Kinni

FÖR REPUBLIKEN INDIENS REGERING

Avdelningschef (Centraleuropa)
Subrata Bhattacharjee

In witness whereof, the duly authorized representatives of the Parties have signed this Agreement.

In New Delhi on 1st of August 2016 in two original copies, in the Finnish, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation of this Agreement, the English text shall prevail

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND

Chargé d'Affairs a.i Seija Kinni

FOR THE GOVERNMENT OF THE RE-
PUBLIC OF INDIA

Joint Secretary (Central Europe)
Subrata Bhattacharjee